

OMRÅDESANALYS:

Öst

Wilson park - Sofieberg - Adolfsberg - Rosengården - Fältabacken - Husensjö - Olympia - Högaborg - Eneborg

PROJEKT INOM HANDLINGSPLAN FÖR GRÖNSTRUKTUREN

HELSINGBORGS STAD
helsingborg.se

HELSINGBORG

Handlingsplanen för Helsingborgs grönstruktur beslutades av stadsbyggnadsnämnden i Helsingborg år 2014. Handlingsplanen ska, genom fysiska åtgärder, bidra till att grönstrukturprogrammets mål blir förverkligade. Områdesanalyserna är en del i arbetet med handlingsplanen.

Områdesanalys: Öst
Datum: 2016-10-28
Framtagen av: Stadsbyggnadsförvaltningen
Medverkande i processen: Kulturförvaltningen, Miljöförvaltningen, Skol- och fritidsförvaltningen, NSVA, Helsingborgshem

Foto framsida och baksida: Fanny Rading Heyman
Copyright © Helsingborgs stad 2016

Innehåll

Inledning **5**

Dagens situation **6**

Området 6

Analys **22**

Behov och utvecklingsmöjligheter 22

Referenser **24**



Sofiebergs grönområde. Foto: Fanny Rading Heyman

Inledning

Detta är en av åtta områdesanalyser som tas fram i projektet Ett grönare Helsingborg - handlingsplan för Helsingborgs grönstruktur.

Syftet är att beskriva dagens situation, kvaliteter, behov och utvecklingsmöjligheter för grönstrukturen i området. Analyserna ska ge ledning för kommande prioriteringar av gröna insatser i centralorten och vara ett kunskapsunderlag för planering och beslut kring utveckling av bebyggelse och grönstruktur.

Utgångspunkten är de riktlinjer och visioner som tagits fram i Grönstrukturprogram för Helsingborg 2014.

Läsanvisningar

Dokumentet inleds med en beskrivning av de kvaliteter och karaktärer som finns i området idag.

I nästa del identifieras viktiga behov och utvecklingsmöjligheter för grönstrukturen.

I Bilaga: *Åtgärdsförslag Öst* föreslås åtgärder som skulle förbättra grönstrukturen i området.

I samband med att olika insatser planeras och genomförs kommer dialog och vidare bearbetning av förslagen att ske.



Karta med området markerat

FAKTA

Områdesareal: 467 hektar

Antal invånare: 19 297 (år 2014)

Området

I denna del av staden finns flera fina och sammanhängande grönstråk. Det finns flera parker som är utformade utifrån funktionalismens principer. Området omges av stora barriärer i alla väderstreck.

Området omfattar stadsdelarna Högasten, Wilson park, Sofieberg, Adolfsberg, Fältabacken, Husensjö och Rosengården.

I området finns blandad bebyggelse med tät stadsmässig bebyggelse, villaområden och flerbostadsområden utifrån modernismens ideal.

Det finns flera mindre parker och gröningar som är utformade efter funktionalismens ideal. Kvartersgröningarna utgör ett viktigt komplement till större parker som delvis saknas i området. Det är därför viktigt att bevara de gröningar som finns.

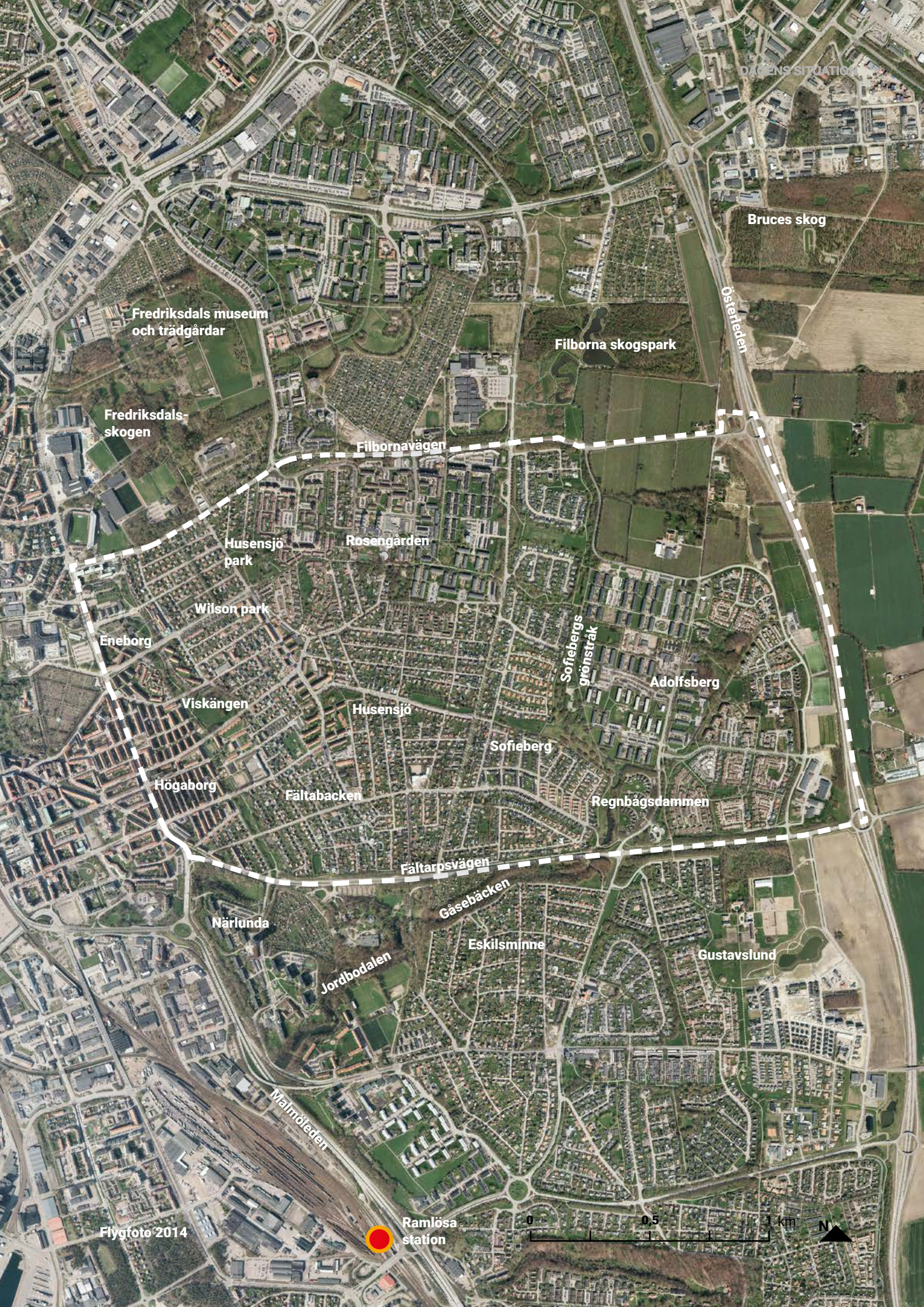
Det finns flera fina sammanhängande trafikseparerade grönstråk med stora kvaliteter.

Det finns inga större naturområden i området, men några mindre skogsdungar. De närmsta naturområdena är Filborna skogspark, norr om området, och Jordbodalen, söder om området. Det närmsta rekreationsområdet är Bruces skog.

Området omges av stora barriärer i alla väderstreck vilket bland annat försämrar nåbarheten till naturområden.

Pågående planering

- Delar av Viskängsstråket rustas upp. Ett nytt utegym byggs på Källängen och lekplatsen på Viskängen rustas upp.
- Lekplatsen i Husensjö park rustas upp 2016.
- Idrottshall ska byggas på idrottsplatsen vid Västergård.


Bruces skog
Österleden
Fredriksdals museum och trädgårdar
Filborna skogspark
Fredriksdals-skogen
Filbornavägen
Husensjö park
Rosengården
Wilson park
Eneborg
Sofiebergs grönstråk
Adolfsberg
Viskängen
Husensjö
Sofieberg
Högaborg
Fältabacken
Regnbågsdammen
Fältarpsvägen
Gåsebäcken
Närlunda
Eskilsminne
Gustavslund
Jordbodalen
Malmöleden
Ramlösa station
0
0,5
1 km
N
Flygfoto 2014



Flygfoto 1939

På flygfotot kan man se att stora delar av villabebyggelsen har byggts ut, medan de östra delarna till stor del fortfarande består av jordbruksmark. Några få parker syns i området men exempelvis Viskängsstråket är inte anlagt. Där Viskängen ligger idag fanns istället ett odlingslottsområde.

Historik

På kartan från 1700-talet kan man se att det endast fanns några enstaka hus i området och vegetationen till stor del bestod av ene och ljungtuvor. Där finns även en större sjö Husensjö. Sjön har gett namn åt stadsdelen Husensjö.

Bebyggelsen av Husensjö påbörjades i slutet av 1800-talet med ett 20-tal mindre hus. Övriga delar av området byggdes ut efter 1945.

Wilson Park är uppkallat efter byggmästaren Anders Wilson som köpt området med syfte att anlägga en villastad. Många av tomterna såldes till hantverkare och yrkesarbetare. Området byggdes ut under första delen av 1900-talet med villor och några flerbostadshus. Viskängsstråket formgavs först på 1950-talet.

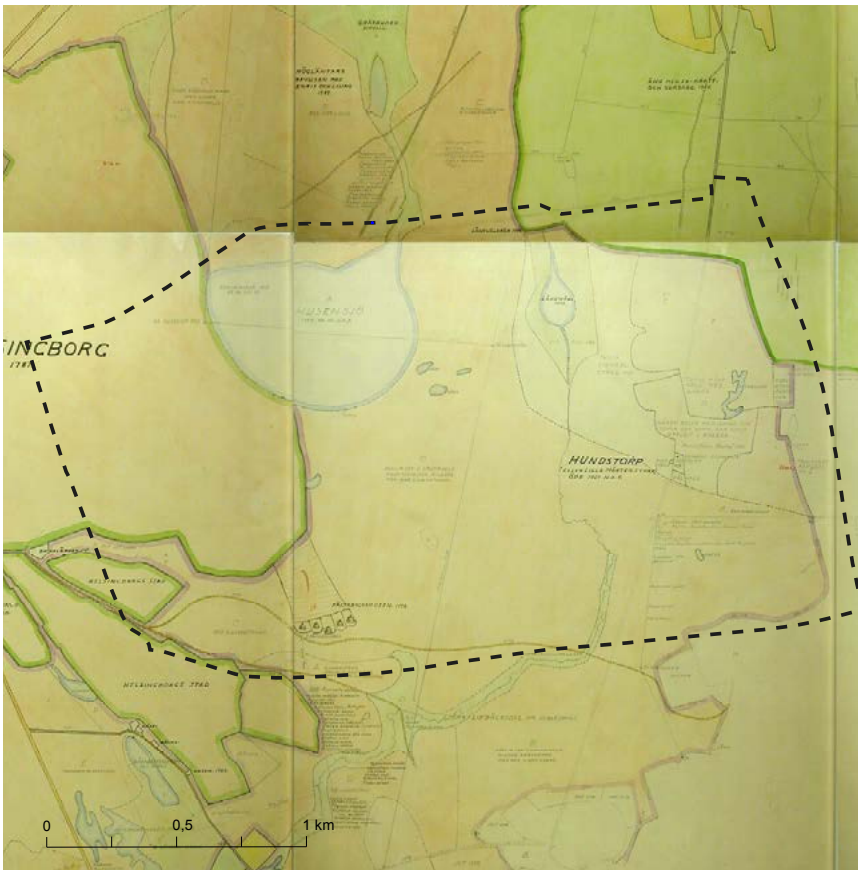
Området där Sofieberg ligger idag köptes in av Helsingborgs stad på 1950-talet. 1962 var villaområdet utbyggt.

Adolfsberg omgärdas på flera håll av grönområden. Fram till slutet av 1960-talet var här jordbruksmark och fruktodlingar. Husen ligger alla i samma riktning och knyts samman med grönytor. I parkområdena utanför bostadsbebyggelsen placerades lekplatser för större barn samt gång- och cykelvägar som leder vidare utanför området.

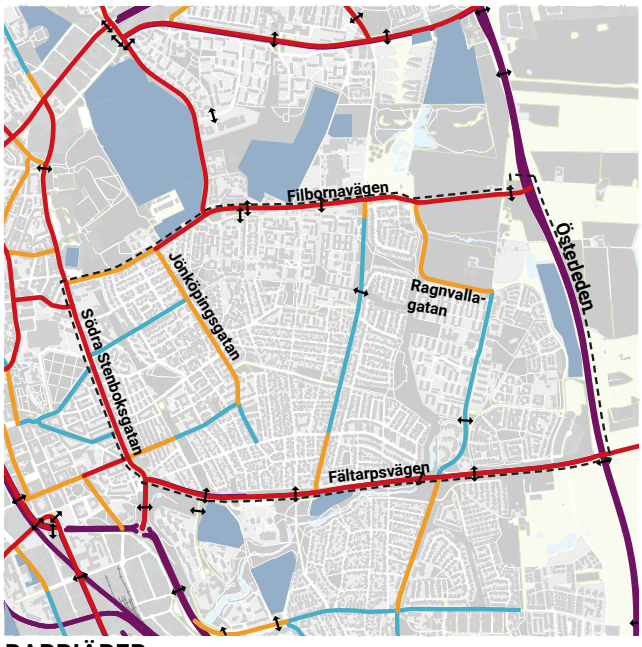
Flerbostadshusen på Rosengården byggdes mellan 1965 och 1975.



Husensjö 1970-tal. Foto: Helsingborgshem



1700-talskarta, avritad av Mårten Sjöbäck på 1900-talet.



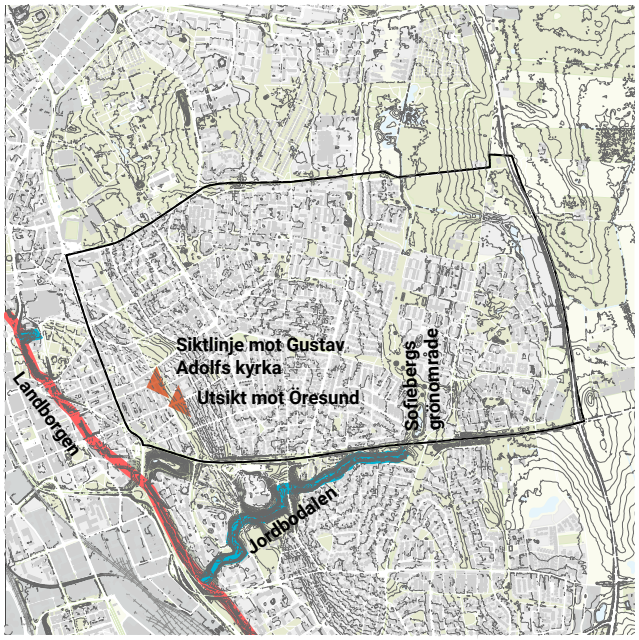
BARRIÄRER

- Absolut barriär
- Stor barriär
- Måttlig barriär
- Liten barriär
- Inhägnat område/Verksamhetsområde
- Planskild passage

Barriärer

Området avgränsas av de stora barriärerna Fältarpsvägen i söder och Österleden i öster. Filbornavägen, Jönköpingsgatan och Södra Stenbocksgatan utgör ytterligare stora barriärer. För barns möjlighet att röra sig inom området kan även mindre vägar utgöra barriärer.

De östra delarna av området är till stor del trafikseparerade, vilket underlättar barns möjlighet att röra i området. Cykel- och gångtrafik har också prioriterats längs Viskängsstråket vilket förbättrar möjligheten att röra sig i området.



TOPOGRAFI

- Utsikt
- Större höjdskillnader
- Landborgen
- Raviner

Topografi

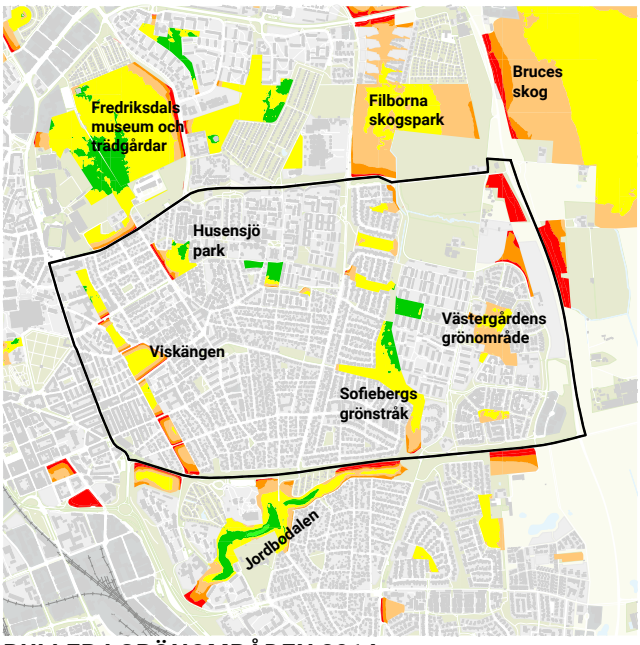
Det finns få större höjdskillnader inom området. Landborgen passerar inte genom området. Från Viskängsstråket finns två intressanta siktlinjer. Dels en med utsikt mot Gustav Adolfs kyrkan och dels en med utsikt mot Öresund.

I Sofiebergs grönområde finns flera kullar.

Buller i grönområden

De flesta grönområdena har värdefulla tysta miljöer (under 45 dB(A)). Det finns en viss bullerproblematik i grönområdena närmast Fältarpsvägen och Österleden.

Enligt riktlinjerna i grönstrukturprogrammet bör ljudnivån i parker understiga 50 dB(A) och i rekreationsområden 45 dB(A).



BULLER I GRÖNOMRÅDEN 2014

- <40 dB(A)
- 40-45 dB(A)
- 45-50dB(A)
- 50-55 dB(A)
- 55-60 dB(A)
- >60 dB(A)

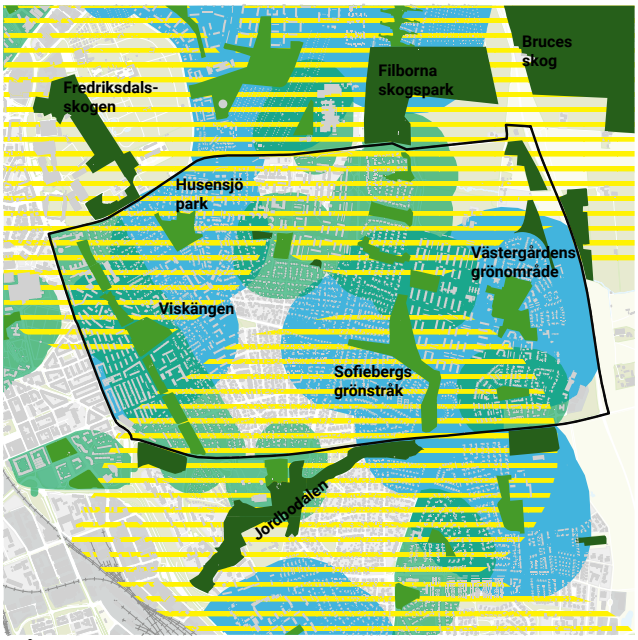
Nåbarhet till park och natur

Stora delar av de boende i området når ett större naturområde inom 1000 meters gångavstånd. Brister finns i delar av Wilson park, Ragnvalla, Adolfsberg och Västergården.

Många når en områdespark inom 500 meters gångavstånd, men brister finns på Rosengården, Husensjö och Fältabacken.

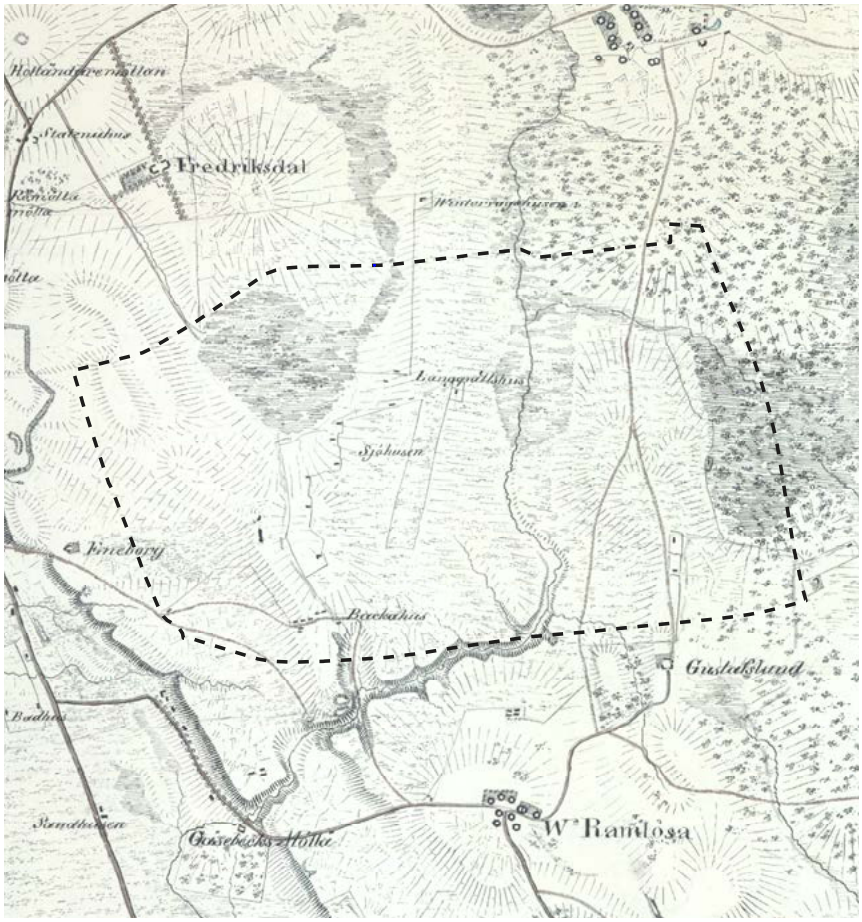
Det finns ett relativt gott utbud av närparker. De flesta når en närpark inom 300 meters gångavstånd. Brister finns även här på Rosengården, Husensjö och Fältabacken.

Fältabacken och Husensjö som saknar nåbarhet till parker försörjs av mindre gröningar. Gröningarna utgör därför ett mycket viktigt komplement i avsaknad på större parker. Ett mindre område på Rosengården och Husensjö har mindre än 10 kvm grönyta per person.



NÅBARHET TILL PARK OCH NATUR

- Närpark inom 300 m
- Områdespark inom 500 m
- Större naturområde inom 1000 m
- Närpark/områdespark
- Större naturområde



Skånska rekognosceringskartan 1815.



Regnbågsdammen. Foto: Fanny Rading Heyman

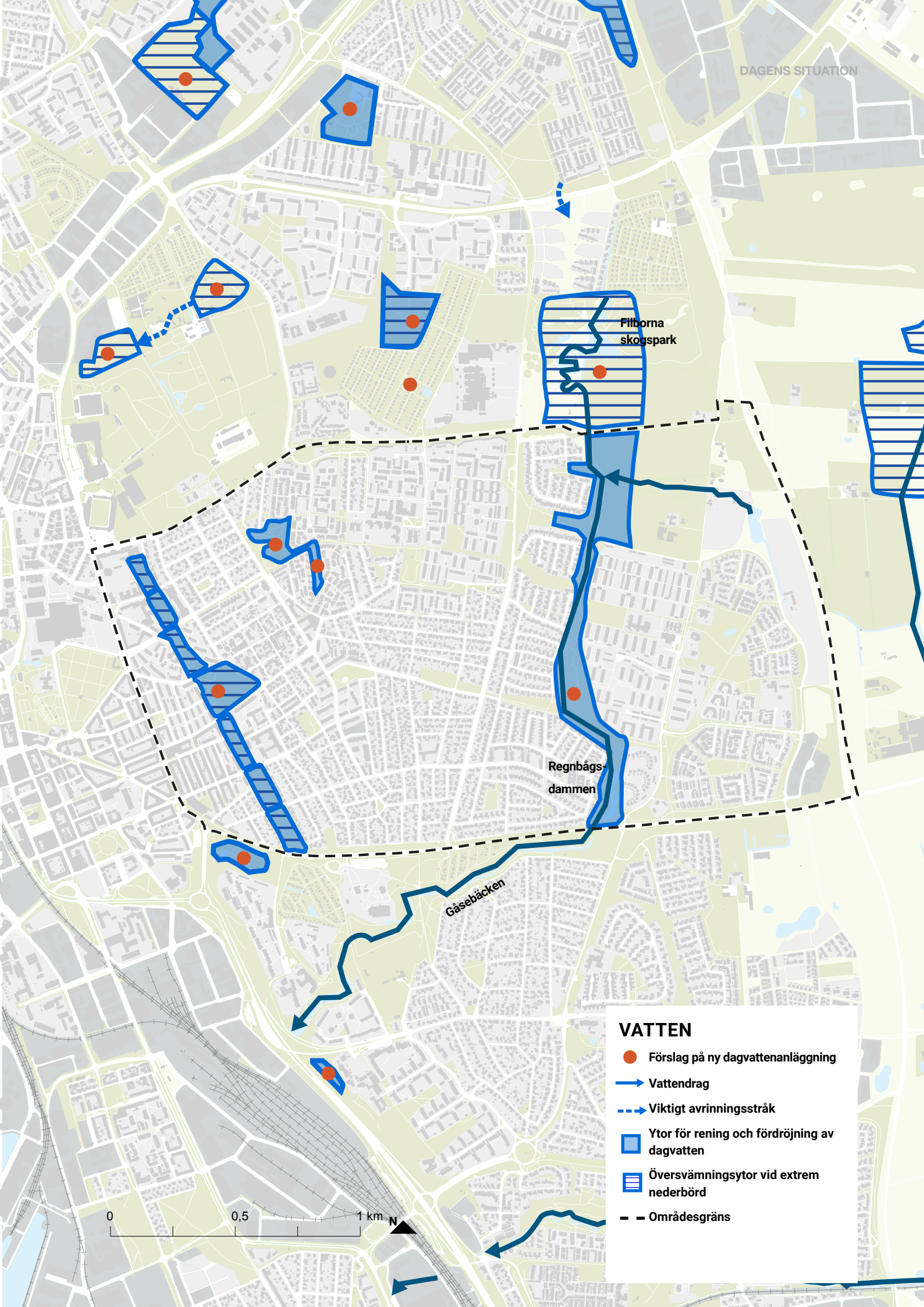
Vatten

Idag går Gåsebäcken genom Sofiebergs grönstråk ner mot Jordbodalen. Stora delar av bäcken är kulverterad. Det har gjorts en utredning för att bedöma möjligheten att lyfta fram den kulverterade delen av Gåsebäcken. På grund av att den ligger djupt ner samt att det finns flera andra korsande ledningar bedöms det som svårt att genomföra.

Regnbågsdammen, en anlagd dagvattendamm, tillför upplevelsen av vatten i området. En liten bäck med stora biologiska värden finns i den nordöstra delen av området. I denna del av området finns även en damm.

Det finns en mindre damm i Västergårds grönområde. I Husensjö park finns en gräsyta som fungerar som bostadsområdets lågpunkt och som är utformad för att regnvatten ska kunna samlas upp där.

Eftersom det historiskt funnits sjöar och mossmarker i området finns idag lågpunkter utan naturlig avrinning. I samband med kraftiga regn finns här risk för översvämning.


DAGENS SITUATION
Filborna skogspark
Regnbågs-dammen
Gåsebäcken
VATTEN
Förslag på ny dagvattenanläggning
Vattendrag
Viktigt avrinningsstråk
Ytor för rening och fördröjning av dagvatten
Översvämningsytor vid extrem nederbörd
Områdesgräns
0
0,5
1 km
N



Västergårds grönområde. Foto: F. Rading Heyman



Gåsebäcken. Foto: F. Rading Heyman

BIOLOGISK MÅNGFALD

Generella åtgärder som kan göras för att förbättra förutsättningar för biologisk mångfald:

- Bevara gamla lövträd så länge som möjligt. I stället för att fälla och stubbfräsa kan man skapa högstubbar med snygg beskärning.
- Sätt upp holkar av olika slag, för fladdermöss, fågelholkar i olika storlekar, humleholk och insektsholk.
- Plantera nektarrika och pollenrika växter och buskar som håller över hela säsongen.
- Skapa vatten i någon form där det saknas.
- Se till att det finns någon plats med tätare buskage för småfåglar.
- Etablera en blommande ängsyta med inhemska, slåttergynnade arter.

Naturvärden

Det finns några mindre naturområden i området.

I områdets nordöstra del finns en mindre dal som är utpekat som särskilt biologiskt värdefull mark. I det nordöstra hörnet längs Österleden finns några mindre naturområden med nyplanterad skog.

Till områden med medelhögt biologiskt värde räknas Sofiebergs grönstråk, Västergårds grönområde och ett område med några uppvuxna skogsdungar längs Österleden i sydväst.

Det finns en del naturlika planteringar i parker, grönstråk och längs vägar. Dessa skapar bryn och erbjuder gömslen för smådjur. Viss åldersvariation med inslag av gamla träd finns. I vissa fall finns behov av kompletterande planteringar med blommande och bärande buskar och lövträd. Vissa av de naturlika planteringarna skulle behöva gallras för att en varierad artsammansättning ska komma fram. I de naturlika planteringarna skulle utbudet av död ved kunna ökas.

Det finns även värdefulla gamla kastanjealléer längs Gotlandsgatan och Sockengatan. Dessa är tyvärr drabbade av kastanjeblödarsjuka och måste bytas ut.

En del av gräsytorna utgörs av högvuxen gräsmatta. För att öka den biologiska mångfalden kan dessa ytor utvecklas till ängsmark. Ängen bör sedan slås i augusti september när örterna fröat av sig. Det är viktigt att det avslagna slåttret samlas upp.

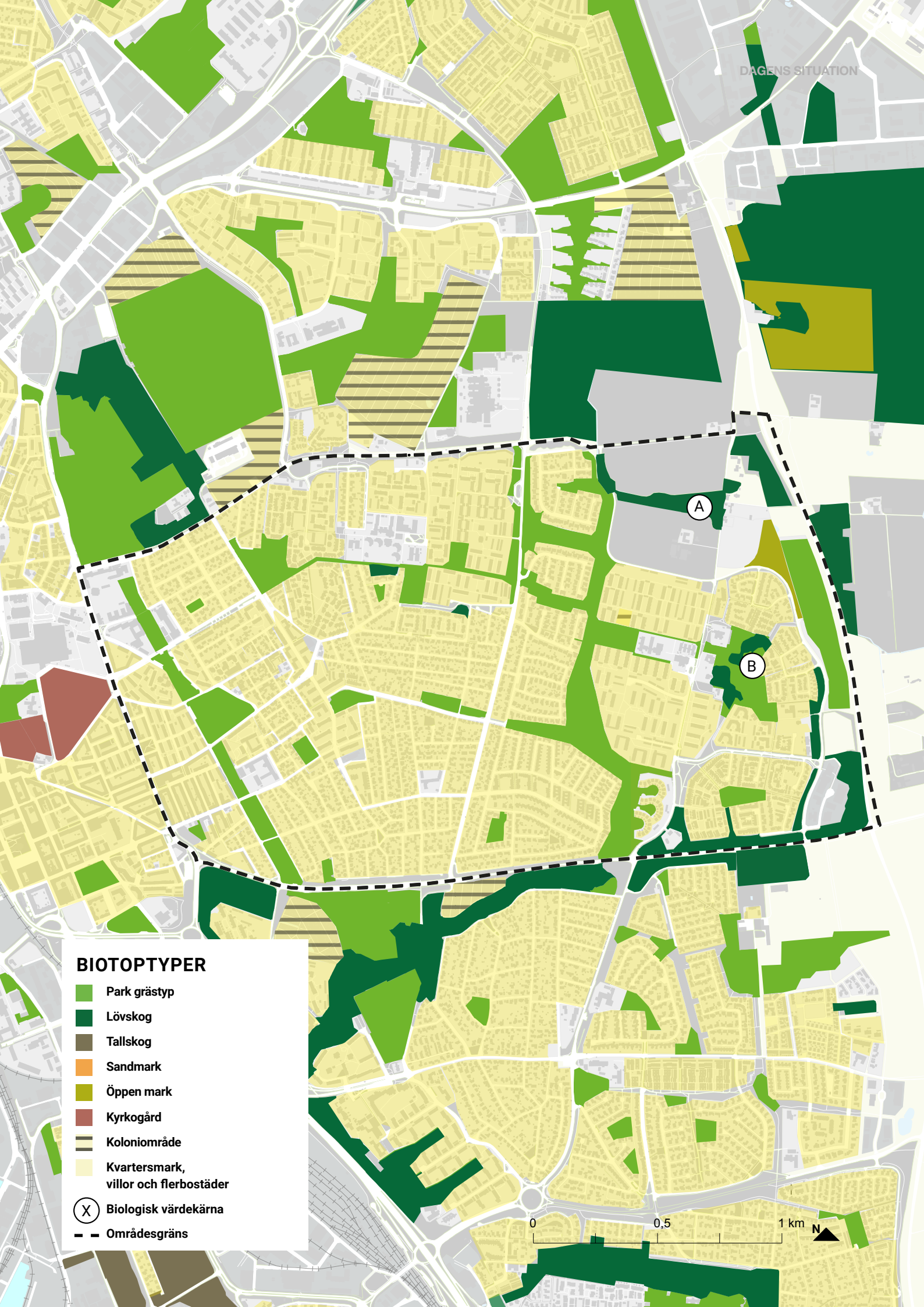
Värdekärnor

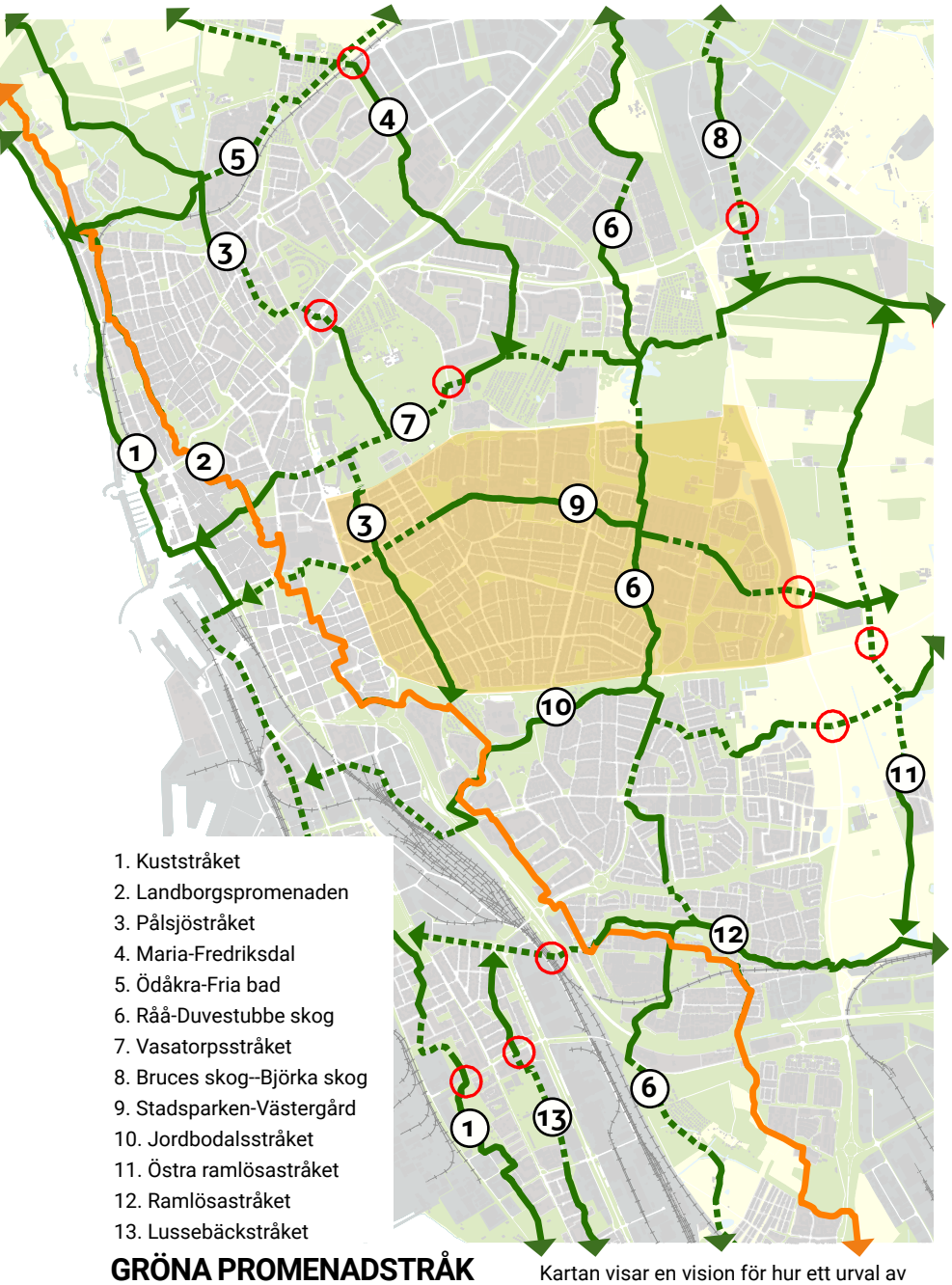
Nedan beskrivs specifika biologiska värdekärnor, se även karta s. 15:

A. Bäckdal vid Ramlösa plantskola
Liten dal med en bäck som ligger i en privat fruktodling. Öster om Norra Hunnetorpsvägen är dalen uppodlad och landskapsbilden har stora kvaliteter. Det är angeläget att i fortsatt planering säkerställa en grön zon kring bäcken som kan fungera som våtmark och spridningskorridor. Väster om Norra Hunnetorpsvägen finns uppvuxen ädellövskog med ett par mindre dammar. Har växer bland annat desmeknopp, skavfräken, grönvit nattviol och skogsknipprot. Omkring 5 rödlistade insektsarter har påträffats och sannolikt finns här fler om en riktad inventering görs. Vid dagvattendammen i östra delen har ett 20-tal trollsländearter hittats. Det är viktigt att bevara landskapsbilden.

B. Parkområde, Västergård
Park med träddungar omväxlande med öppna gräsmarker. Här finns grova bokar och enstaka mycket grova boklågor. I den norra delen finns en mindre damm omgiven av äldre bokskog med förekomst av rötskadade träd. I området finns flera värdefulla vedlevande svampar, särskilt då skillerticka och sydlig sotticka, som finns på grova rötskadade bokar och boklågor.

Här finns stora kvaliteter med uppvuxna träd och damm som ger goda möjligheter till naturupplevelse. För att förbättra för naturvärdena bör man röja kring grova ädellövträd och lämna kvar död ved. Blommande buskar som hagtorn, olvon och slån gynnas, gärna i solexponerade lägen.


DAGENS SITUATION
A
B
BIOTOPTYPER
Park grästyp
Lövskog
Tallskog
Sandmark
Öppen mark
Kyrkogård
Koloniområde
Kvartersmark,
villor och flerbostäder
X Biologisk värdekärna
Områdesgräns
0
0,5
1 km
N



1. Kuststråket
2. Landborgspromenaden
3. Pålsjöstråket
4. Maria-Fredriksdal
5. Ödåkra-Fria bad
6. Råå-Duvestubbe skog
7. Vasatorpsstråket
8. Bruces skog--Björka skog
9. Stadsparken-Västergård
10. Jordbodalsstråket
11. Östra ramlösastråket
12. Ramlösastråket
13. Lussebäckstråket

GRÖNA PROMENADSTRÅK

- Grönyta
- Området
- Behov av passage
- Grönstråk, befintligt
- Föreslaget grönstråk
- Landborgspromenaden

Kartan visar en vision för hur ett urval av stadens gröna stråk kan bindas samman för att möjliggöra längre gröna promenadstråk, som till stor del går genom parker och naturområden.

Gröna stråk

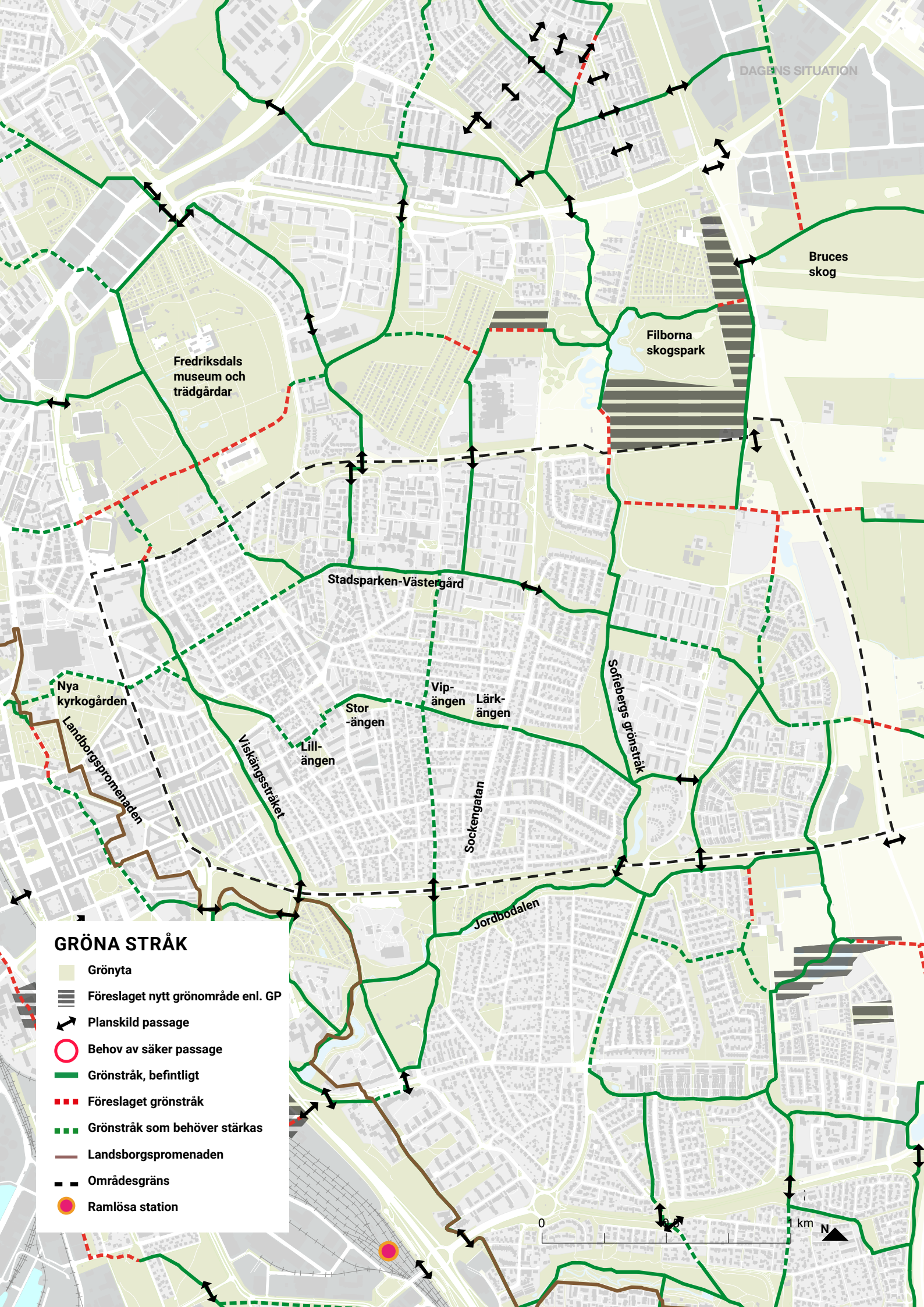
Kartan på s. 17 visar en huvudstruktur av gröna stråk i området. I området finns flera trafikseparerade sammanhängande gröna stråk med fina kvaliteter. Några av dem är delvis svårorienterade och vissa viktiga länkar saknas. Det saknas även säkra passager över Österleden vilket gör att nåbarheten till strövområden i Östra ramlösa är bristande. Passager över Österleden skulle dessutom förbättra nåbarheten till Bruces skog.

Viskängsstråket är ett grönt stråk som består av ett antal parker i rad. Stråket var från början ett järnvägsreservat. Flera aktiviteter är samlade längs stråket som exempelvis lekplatser, bollplaner och minigolfbana. Flera åtgärder har genomförts för att förbättra trafiksäkerheten vid gator. I nuläget saknas en tydlig fortsättning på stråket norrut.

Sofiebergs grönstråk är ett viktigt stråk som kopplar samman Jordbodalen i söder och Filborna skogspark i norr. Längs grönstråket finns lekplatser, bollplaner och uppvuxen vegetation. Stråket har stora kvaliteter, men delvis saknas bra kopplingar mellan bostadsområdena i östvästlig riktning.

Stadsparken-Västergården är ett grönt stråk med stora kvaliteter som passerar förbi Rosengården. Längs stråket finns flera aktiviteter och parker och här rör sig mycket folk. Det är dock delvis svårorienterat särskilt mellan Rosengården och Västergården.

Sockengatan med sina alléer har även kvaliteter som promenadstråk. I de norra delarna blir miljön mer storskalig.


DAGENS SITUATION
Bruces skog
Filborna skogspark
Fredriksdals museum och trädgårdar
Stadsparken-Västergård
Nya kyrkogården
Landborgspromenaden
Viskängsstråket
Stor -ängen
Lill- ängen
Vip- ängen
Lärk- ängen
Sockengatan
Sofiebergs grönstråk
Jordbodalen
GRÖNA STRÅK
Grönyta
Föreslaget nytt grönområde enl. GP
Planskild passage
Behov av säker passage
Grönstråk, befintligt
Föreslaget grönstråk
Grönstråk som behöver stärkas
Landsborgspromenaden
Områdesgräns
Ramlösa station
0
1 km
N



Sofiebergs grönstråk. Foto: Fanny Rading Heyman



Stadsodling i Husensjö park. Foto: Janine Österman



Viskängen. Foto: Fanny Rading Heyman

RIKTLINJER FÖR PARK OCH NATUR

Närpark > 1ha inom 300 m gångavstånd: grön oas, lek, mötesplats, lugn och ro.

Områdespark > 5ha inom 500 m gångavstånd: promenad, blomprakt, spontanidrott, naturlek, vatten, vinteraktivitet.

Större naturområde inom 1000 m gångavstånd eller enkelt nåbart med kollektivtrafik: skogskänsla, naturupplevelse, motion.

Ur Grönstrukturprogram för Helsingborg 2014

Större parker

Det finns fyra större parker, Viskängen, Sofiebergs grönområde, Husensjö park och Västergårds grönområde.

Viskängen anlades på 1950-talet efter gestaltning av Arvid Bengtsson. Parken har en stor öppen parkgräsplan för spontanaktivitet. Runt gräsplanen finns solitärträd som lönn, plataner, tulpanträd och sibiriskt korkträd. I nordöstra och östra delen finns skogskaraktär. I den västra delen finns en lekplats och grillplats. Kastanjeblödarsjuka har drabbat flera kastanjer, vilket har lett till minskat trädbestånd.

Sofiebergs grönområde anlades 1968-73. Här finns viss naturupplevelse med uppvuxna träd och dungar. Genom några av de högvuxna gräsytorna finns klippta gångar. Mitt i området finns en lekplats som är utformad med vall och kullar omgiven av naturlika planteringar. Här finns en upphöjd rabatt, sandlek, gungor och rutschkana. I den södra delen av parken finns Regnbågsdammen.

Husensjö park är utformad med öppna gräsfält avgränsade av naturlika planteringar och vallar. Här finns många aktiviteter med kullar för pulkaåkning, bollplan, lekplats, naturlek och stadsodling som drivs av Planteringar utan gränser. Det finns även en gammal skatevall i parken.

Västergårds grönområde anlades 1988-92. I den norra delen finns ett fint skogsparti med grillplats och damm med brygga. I övriga delar av parken finns en gräsmatta omgiven av vallar, naturlika planteringar och kullar samt en mindre lekplats. Det finns ängsmark mot Adolfsbergskyrkan. Bredvid kyrkan ligger en villa som kallas ”Slottet” som har kulturhistoriska värden och där det är viktigt att ytorna hålls öppna runt omkring.

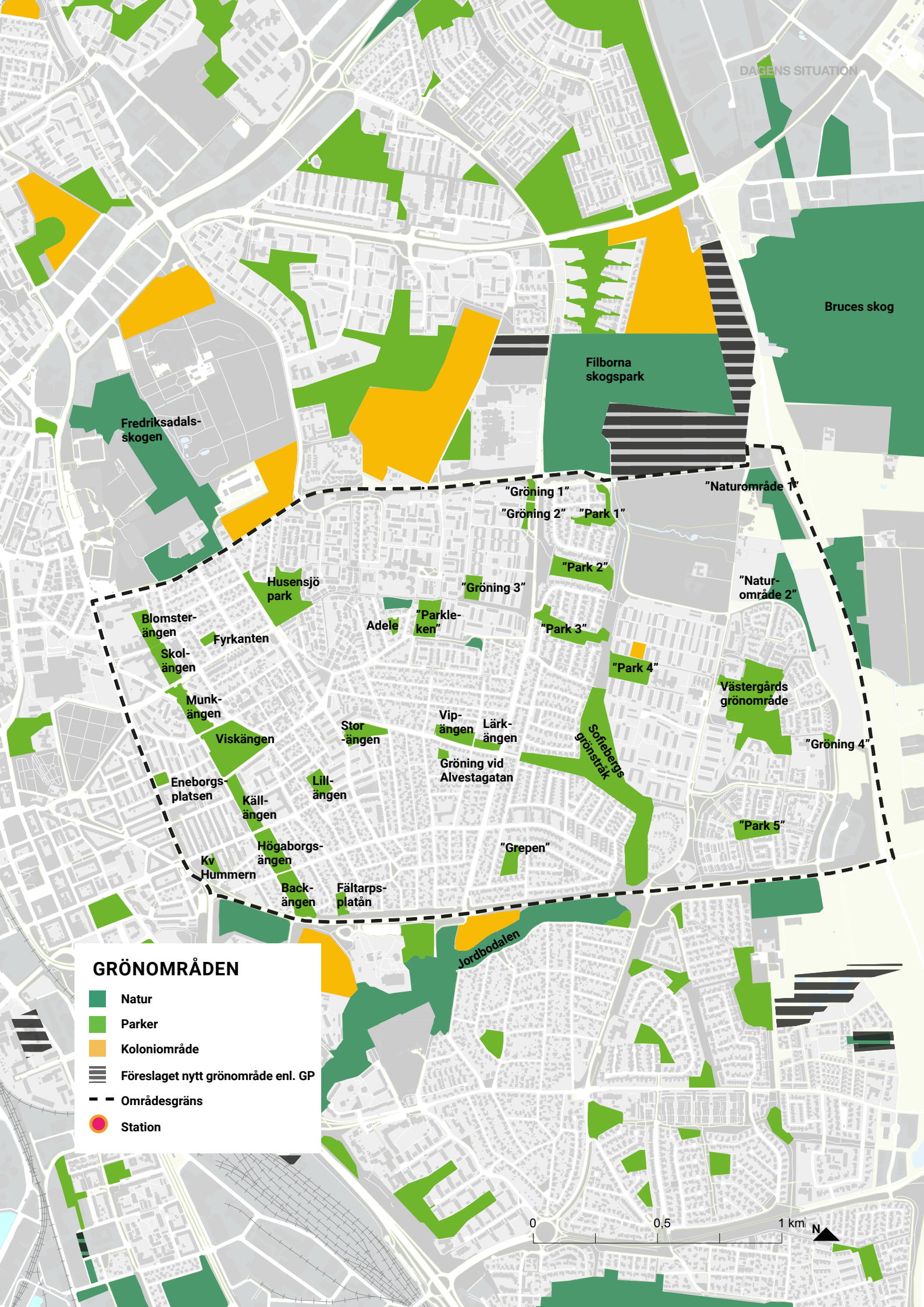
Närparker

Längs Sofiebergs grönstråk finns ett antal närparker som utgörs av parkkorridorer i bebyggelsen. Parkerna saknar officiella namn. De är viktiga då de utgör utbudet av parker i området. På ”Park 1” finns lekplats och kulle. På ”Park 2” finns en gräsmatta med fotbollsmål, högvuxen gräsmatta och några kullar för pulkaåkning. Det finns inga anlagda gångvägar i parken utan endast klippta gångar. På ”Park 3” finns uppvuxna träd, gräsmattor och gångstråk. ”Park 4” har en stor öppen parkgräsmatta med fotbollsmål inramad av naturlika planteringar.

På Västergård finns ”Park 5” som är utformad med en gräsmatta omgiven av vallar och naturlika planteringar. Här finns fotbollsmål, pulkabacke, bänkar och bord.

På ”Parkleken” vid Rosengården finns en lekplats med sandlek och gungor samt tennisbana och grillplats. De omgivande naturlika planteringarna bjuder in till lek. Kullarna som omger parken används för mountainbike.

Längs Viskängsstråket ligger flera närparker. Blomsterängen vid ställverksområdet anlades 1963. Här växer en allé med vitoxel i öster och grupper med korallpil. Här finns även en basketbollplan. Skolängen ligger vid Nicolaiskolan. När Studievägen stängdes av för biltrafik byggdes en scen här. Här växer valnöt, turkisk hassel och katsura. Munkängen är ritad av Sven-Ingvar Andersson och anlades 1957-58. Här finns ett antal blomstergårdar med perenner avgränsade av häckar. I den östra kanten växer silverlönnar. På Källängen finns en minigolfbana, lekplats med gungor och sandlek.


DAGENS SITUATION
Bruces skog
Filborna skogspark
Fredriksadals-skogen
"Gröning 1"
"Gröning 2"
"Park 1"
"Naturområde 1"
"Park 2"
"Gröning 3"
"Natur-område 2"
Husensjö park
Blomster-ängen
Fyrkanten
Skol-ängen
Adele
"Parkle-ken"
"Park 3"
"Park 4"
Munk-ängen
Viskängen
Stor-ängen
Vip-ängen
Lärk-ängen
Sofielebergs grönstråk
Västergårds grönområde
"Gröning 4"
Gröning vid Alvestagatan
Eneborgs-platsen
Käll-ängen
Lill-ängen
"Park 5"
Högaborgs-ängen
"Grepen"
Kv Hummern
Back-ängen
Fältarps-platån
Jordbodalen
GRÖNOMRÅDEN
Natur
Parker
Koloniområde
Föreslaget nytt grönområde enl. GP
Områdesgräns
Station
0
0,5
1 km
N

KVALITETER

- Välanvända fina och sammanhängande grönstråk främst Viskängstråket och ”Sofiebergs grönstråk”.
- Relativt få instängslade områden.
- 4 områdesparker: Viskängen, Husensjö park, ”Sofiebergs grönstråk” ”Västergårds grönområde”.
- Det finns grönstråk där gående har prioriterats exempelvis Viskängsstråket.
- Trafikseparerade områden som skapar rörelsefrihet för barn exempelvis Sofiebergs grönstråk.
- Fina gaturum med alléer ex. Sockengatan och Gotlandsgatan.
- Relativt tyst i parkerna. Miljöer med god ljudmiljö på Viskängen, Sofiebergs grönstråk och Husensjö park.
- Det finns fina parker och gröningar som är utformade efter funktionalismens grundprinciper.
- Lekplats nås delvis inom 300 m gångavstånd i området.
- Parkgräsplaner (>2000kvm) nås av de flesta inom 500 m gångavstånd främst i de södra delarna av området.

BRISTER

- Brist på park på delar Rosengården och Husensjö med mindre än 10 kvm grönyta per person.
- Tät villastruktur där grönskan utgörs av mindre kvartersgröningar i bebyggelsen. Viktigt att bevara de få gröningar som finns.
- Saknas tydlig fortsättning på Viskängsstråket norrut.
- Större målpunkter, utflyktsmål och naturområden saknas inom området.
- Många av parkerna saknar officiella namn.
- Lite natur som är tillgänglig för rekreation inom området.
- Parkkvaliteter behöver utvecklas i flera parker och gröningar.
- Det finns ingen områdeslekplats i området.
- Motionsslinga, elljusspår och vandringsleder saknas i området.
- I de norra delarna av området nås inte lekplats inom 300m gångavstånd.

På Högaborgsängen finns en fotbollsplan. Även här växer kastanjer som på sikt kan behöva bytas ut. Backängen anlades 1956-1958. Här finns en tennisbana och en grupp med sittplatser längs en mur.

Gröningar

Stora delar av området har en tät bebyggelsestruktur där grönskan utgörs av mindre kvartersgröningar. Gröningarna är ett viktigt komplement till större parker. Det är viktigt att bevara de gröningar som finns.

Lillängen anlades under 1950-talet. Här finns sandlekplats, gungor och bollplan. Här växer vitpil, glanslind, skogslönn och syrener.

Storängen anlades 1953. Gröningen är utformad med gräsmattor omgiven av naturlika planteringar. I den sydvästra delen finns en lekplats.

Gröningarna Vipängen och Lärkängen anlades 1956. På Vipängen finns fotbollsmål för bollspel och på Lärkängen finns en lekplats med sandlek och gungor.

Fältarpsplatån är en liten gröning som anlades 1961. Den är utformad med en gräsmatta omgiven av buskar. Den används av boende för bollspel och grillning. Det är viktigt att slänten inte växer igen och man bör ha utsikt mot Sundspärlan.

Fyrkanten är utformad med en gräsmatta som är inramad av avenbokshäckar och avenbokträd i rader. Parken är anlagd 1930 och gestaltad av stadsträdgårdsmästare O H Landsberg.

Gröningen ”Grepen” anlades 1968 och omges av villabebyggelse. Här finns uppvuxna träd, gångstig, naturlika planteringar, gräsyta med fotbollsmål, en rhododendronplantering och lekplats med sandlek, gungor och lekhus

Det finns en liten gröning med en lekplats vid kv. Hummern. Gröningen ligger i ett mycket tättbebyggt område inne i kvarteret och kan upplevas som privat.

Adele är en liten gröning som ligger i villabebyggelsen. Den anlades 1967.

På Rosengården ligger tre gröningar. På ”Gröning 1” finns en grusplan för exempelvis boule och några bänkbord. På ”Gröning 2” finns gångvägar, gräs och naturlika plantering. På dessa gröningar har förtätning diskuterats. På ”Gröning 3” finns en gräsplan med fotbollsmål och några uppvuxna träd.

På ”Gröning 4 finns några uppvuxna träd, ett stråk och gräsmatta.

Små gröningar

Vid Alvestagatan finns en mycket liten gröning som anlades 1957 och som är ritat av Sven-Ingvar Andersson. Parken består av gräsmatta omgiven av rosenhäckar. Parken har kompletterats med fågelbär planterade i en cirkel.

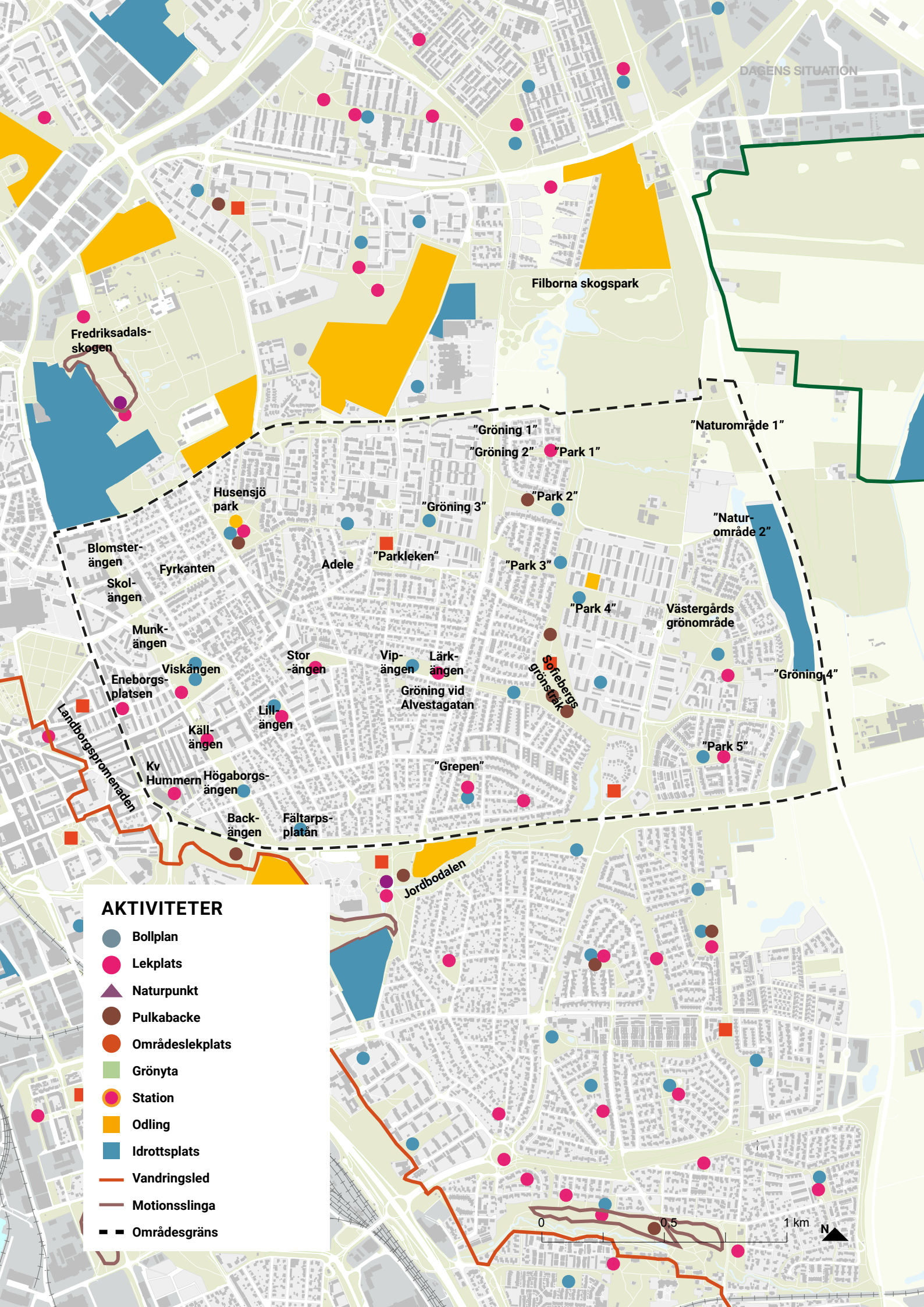
Eneborgsplatsen anlades 1941-1945. Det är ett parktorg med träd, gräs, lekredskap, fontän och perennplantering. Platsen är mycket bullerstörd.

Naturområden

Inget av naturområdena i området är särskilt tillgängliga för rekreation. Båda områdena är mycket bullerstörda.

”Naturområde 1” är en ungskog som utgör närnatur för Pauliskolan. Det finns inga stigar anlagda i området.

"Naturområde 2" består av en damm som inte är tillrättalagd för rekreation. Här finns högvuxna gräsytor utan några klippta gångar och läget vid en bred väg utan gångbanor bjuder inte in till besök.


DAGENS SITUATION
Filborna skogspark
Fredriksdals-
skogen
"Gröning 1"
"Gröning 2"
"Park 1"
"Naturområde 1"
Husensjö
park
"Gröning 3"
"Park 2"
"Natur-
område 2"
Blomster-
ängen
Fyrkanten
Adele
"Parkleken"
"Park 3"
Skol-
ängen
"Park 4"
Västergårds
grönområde
Munk-
ängen
Stor
-ängen
Vip-
ängen
Lärk-
ängen
Sofiebergs
grönstråk
"Gröning 4"
Viskängen
Eneborgs-
platsen
Gröning vid
Alvestagatan
Lill-
ängen
Källängen
"Park 5"
Landborgspromenaden
Kv
Hummern
Högaborgs-
ängen
"Grepen"
Back-
ängen
Fältarps-
platån
Jordbodalen
AKTIVITETER
Bollplan
Lekplats
Naturpunkt
Pulkabacke
Områdeslekplats
Grönyta
Station
Odling
Idrottsplats
Vandringsled
Motionsslinga
Områdesgräns
0
0.5
1 km
N

Behov och utvecklingsmöjligheter

Området har stora kvaliteter idag med fyra större områdesparker och flera fina sammanhängande grönstråk. Det finns dock flera parker i området där få insatser gjorts de senaste åren. Det saknas även större naturområden i området.

Öka parkkvaliteter

Det finns flera parker i området där få insatser gjorts de senaste åren och där kvaliteter behöver utvecklas exempelvis på Adolfsberg och Västergård.

Det finns områden där det finns brist på park. På Rosengården och Husensjö finns områden med mindre än 10 kvm grönyta per person. Grönstråken och parkerna i dessa områden är därför viktiga att stärka och utveckla. Storängen och Lillängen är två gröningar som bör utvecklas eftersom det finns brist på park i Husensjö. Fyrkanten är fin idag med formklippta träd, men kan utvecklas ytterligare som grön oas. På Rosengården finns det behov av att säkerställa gröna värden på kvartersmark. Dessutom finns det offentliga grönytor att utveckla i området.

Det finns även behov av att utveckla ytterligare någon lekplats i området till en områdeslekplats.

Stråk, slingor och orienterbarhet

I området är de sammanhängande gröna stråken en stor kvalitet, med det finns flera stråk som behöver utvecklas. Det saknas även motionsslinga, elljusspår och vandringsleder i området.

Vid Adolfsberg och Västergården finns det möjlighet att märka ut en slinga som till stor del är trafikseparerad. För att undvika driften av skyltar kan slingan märkas ut med asfaltsmålning. Eftersom det finns brist på natur bör kopplingarna till naturområdena Bruces skog, Filborna skogspark och strövområdena i Östra ramlösa utvecklas. Exempelvis bör ytterligare en ny entré skapas till Filborna skogspark och passager längs Filbornavägen bör hastighetsäkras. Det finns även behov av nya säkra passager under Österleden.

Det finns behov av att förbättra orienteringen längs grönstråken mellan de olika bostadsområdena. Exempelvis saknas vissa gena stråk i öst-västlig riktig över Sofiebergs grönområde. Dessutom är det viktigt att stärka kopplingarna mot centrum och exempelvis minska barriäreffekten vid S. Stenbocksgatan.

Att ge namn till parker och grönstråk och skylta dessa kan förbättra möjligheterna att orientera sig i området.

Brist på natur

Eftersom det inte finns mycket natur inom området finns det ett behov av att utveckla den natur som finns samt stärka naturupplevelserna i parkerna.

I grönområdena kan man plantera in fler solitära ädellövträd, såsom ek samt ändra skötselinriktning från långgräs till äng där det lämpar sig. Det finns även flera naturlika planteringar som kan utvecklas för lek och biologisk mångfald. Artrikedomen och åldersdiversiteten kan utvecklas genom gallring och komplettering med bärande och blommande träd och buskar. Ytterligare åtgärder är att spara död ved i samband med gallringar och lägga upp i faunadepåer, sätta upp holkar för fåglar, insekter och fladdermöss samt skapa stenrös. Exempelvis Sofiebergs grönområde har kvaliteter med naturupplevelser som bör bevaras och utvecklas.

Bokskogen vid Västergårds grönområde kan utvecklas för rekreation genom nya stigar och platser för naturlek.

Trädplantering

Det är många kastanjer som dött av kastanjeblödarsjuka i området. Det finns därför behov av att plantera nya träd på Viskängen samt i alléerna längs Sockengatan och Gotlandsgatan.

Dagvattenhantering

Eftersom stora delar av området ligger på före detta mossmarker finns det risk för översvämningar. Det finns därför behov av att utveckla parkerna för att bättre hantera dagvatten. De nya dammarna/dikena bör ges en omsorgsfull utformning som tillför kvaliteter till parkerna och grönstråken. Dessutom finns det en grönyta vid Husensjö park som bör köpas in och säkras för framtida dagvattenhantering. Områden som föreslås utvecklas för dagvattenhantering är Viskängstråket, Sofiebergs grönstråk, Husensjö park och grönytan vid Husensjö park.


"Gröning 2"
"Gröning 3"
"Park 1"
"Natur-
område 1"
"Gröning 1"
"Park 2"
"Natur-
område 2"
Husensjö
park
Blomster-
ängen
"Adele"
"Parkleken"
"Park 3"
Fyr-
kanten
Skol-
ängen
Munk-
ängen
"Park 4"
Västergårds
grönområde
Stor-
ängen
Vip-
ängen
Lark-
ängen
"Gröning 4"
Visk-
ängen
Lill-
ängen
Käll-
ängen
Sofiebergs
grönstråk
"Park 5"
Högaborgs-
ängen
"Grepen"
Fjärils-
dammen
Back-
ängen
Fältarps-
platån
Jordbodalen
UTVECKLINGSMÖJLIGHETER
Nytt grönområde
Grönstråk
Nytt grönstråk
Grönstråk som behöver stärkas
Vandringsled
Stigar
Motionsslinga
Säker passage för gående
Behov av säker passage
Entré
0
0,5
1 km
N

Referenser

Billing. Stig. Anteckningar om Helsingborgs parker, Helsingborgs stad

Grönstrukturprogram för Helsingborg. 2014. Stadsbyggnadsförvaltningen Helsingborgs stad.

Helsingborgs stad Medborgarundersökning 2014. 2014. Genomförd av CMA Research AB.

Helsingborgs stads hemsida. http://www.helsingborg.se/startsida/bo-bygga-och-miljo/bostader/bostadsomraden-och-samhallen/ (Hämtad 2016-07-18)

Naturvårdsplan för Helsingborgs kommun. 1992. Helsingborgs kommun.

Richthoff, Anne. 1998. Ekologiska värden i Helsingborgs parker - Beskrivningar och åtgärdsförslag till några kulturparker och grönområden i stadens centrum. Tekniska förvaltningen, Stadsbyggnadskontoret, Utvecklingsenheten

Stadsplan 2017. Samrådshandling. Helsingborgs stad. http://kartor.helsingborg.se/stadsplan/src/index.html?appid=6c25031e10dd44d290a00e-1645b109f1 (Hämtad 2016-07-18)

Åtgärdsprogram buller 2014-2018. 2014. Helsingborgs stad.



Fjärilsdammen, Sofiebergs grönstråk Foto: F. Rading Heyman



STADSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN
STADSMILJÖAVDELNINGEN/ÖVERSIKTSPLANEAVDELNINGEN
Kontaktcenter · Stortorget 17 · Postadress SE-251 89 Helsingborg
Telefon 042-10 50 00 · kontaktcenter@helsingborg.se
helsingborg.se

HELSINGBORG